

Så skapar du en prestandadeklaration och CE-märkning för golvmaterial – halvhårda golv, textila golv och laminatgolv

De olika golvmaterialen omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 14041:2005. Det här informationsbladet är tänkt att fungera som en vägledning om hur en prestandadeklaration och CE-märkning upprättas. Det innehåller bland annat information om vilka uppgifter som ska finnas med i dessa dokument samt exempel på både prestandadeklaration och CE-märkning som uppfyller kraven. Boverket påbörjade under 2019 marknads kontroll av denna produktgrupp. Marknadskontrollen har omfattat dokumentationskontroll. Dokumentation som kontrollerats är prestandadeklaration, CE-märkning, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter.

Prestandadeklaration och CE-märkning

Eftersom den här sortens golv omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 14041:2005 är det obligatoriskt att upprätta en prestandadeklaration och CE-märka produkterna innan de säljs. Vad som ska finnas med i prestandadeklarationen regleras i EU:s byggproduktförordning. En guide som beskriver tillvägagångssättet finns här: <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/guider/guide-for-obligatorisk-ce-markning/>

Vem ska upprätta prestandadeklarationen och CE-märka produkten?

Det är bara tillverkaren av en byggprodukt som får och kan upprätta en prestandadeklaration. Tillverkaren är den aktör som genom att upprätta prestandadeklarationen tar ansvar för att byggprodukten uppfyller den angivna prestandan. Distributörer och importörer ansvarar för att prestandadeklarationen följer med till slutkund när produkten säljs. En importör eller distributör som väljer att sälja en produkt under eget namn likställs med tillverkare och ska därmed upprätta egen dokumentation.

Särskilt om produkttyper och spårbarhet
Produkttypens unika identifikationskod och prestandadeklarationens referensnummer är viktig information i prestandadeklarationen och CE-märkningen. Dessa säkerställer spårbarhet mellan produkten och prestandadeklarationen.

En produkttyp är en kombination av råmaterial som tillverkas i en specifik process och som har en bestämd prestanda för vissa väsentliga egenskaper. Produkttypen bestäms av tillverkaren, som därefter ger den en unik identifikationskod. Varje prestandadeklaration ska därtill ges ett referensnummer.

Vilka egenskaper ska redovisas?

Alla väsentliga egenskaper i den harmoniserade standardens ZA-bilaga ska finnas med i prestandadeklarationen. Prestanda ska redovisas för alla egenskaper som är relevanta för produktens avsedda användning utifrån svenska byggregler. För de eventuella egenskaper som prestanda inte har bedömts ska "NPD" (no performance determined, ingen prestanda fastställd) anges. Det gäller dock inte i det fall ett tröskelvärde ska anges, enligt standarden. Andra egenskaper än de som finns i standardens ZA-bilaga får inte finnas med i prestandadeklarationen.

Olika versioner av standarden

Det är alltid den version av standarden som är citerad av Europeiska Kommissionen som gäller som grund för prestandadeklaration och CE-märkning. Standardiseringen har publicerat en nyare version av den harmoniserade standarden SS-EN 14041, men det är fortfarande den äldre versionen som ska användas. Det är inte juridiskt korrekt att upprätta prestandadeklaration och CE-märka produkterna med den nya versionen av standarden som grund.

Exempel på prestandadeklaration enligt EN 14041:2005

PRESTANDEDEKLARATION	
NR DOP001	
1. Produkttypens unika identifikationskod:	Laminatgolv
2. Avsedd användning/avsedda användningar:	Golv för inomhusbruk
3. Tillverkare:	Företaget AB Bolagsvägen 1 123 45 Staden
4. Tillverkarens representant:	-
5. System för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda:	System 1, 3 eller 4. System 1 gäller för reaktion vid brandpåverkan och utsläpp av formaldehyd och system 3 och 4 gäller för övriga egenskaper enligt anvisningar i standarden.
6. a) Harmoniserad standard:	SS-EN 14041:2005
b) Anmält/anmälda organ:	Kontrollorgan AB NB nr 0000

Prestandadeklarationen ska ges ett referensnummer.

Här anger man den avsedda användningen för produkten inklusive eventuella begränsningar som beskrivs i fotnoten. (asteriskerna)

Tillverkarens representant är en juridiskt definierad aktör som av tillverkaren har utsetts för att utföra vissa uppgifter. Finns ingen tillverkarens representant kan punkten helt utelämnas.

I prestandadeklarationen ska det anges vilket system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda som används för produkten.

Den nya versionen EN 14041:2018 har börjat användas av vissa ekonomiska aktörer, men är ännu inte citerad.

7. Angiven prestanda:

Väsentlig egenskap:	Essential characteristics:	Angiven prestanda:
Reaktion vid brandpåverkan	Reaction to fire	brandklass (A1 till F)
Vattentäthet	Watertightness	pass/uppstår
Halt av pentaklorfenol	Content of pentachlorophenol	innehåller ej
Utsläpp av formaldehyd	Emission of formaldehyde	klass (E1 eller E2)
Halkskydd	Slip resistance	min-/ max-värde, DS
Elektriska egenskaper	Electrical behaviour (Static electricity)	min-/ max-värde
Värmekonduktivitet	Thermal conductivity	- enl.EN 12524/EN 12667
Beständighet av reaktion vid brandpåverkan	Durability of reaction to fire	prestanda eller NPD

Prestandan för ovanstående produkt överensstämmer med den angivna prestandan. Denna prestandadeklaration har utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011 på eget ansvar av den tillverkare som anges ovan.

Undertecknad på tillverkarens vägnar av:
Namn, ort, datum, underskrift.

Prestanda avseende de väsentliga egenskaperna ska anges. Värde eller klass måste anges för minst en egenskap. Har prestanda för någon egenskap inte bedömts ska egenskapen ändå listas i prestandadeklarationen och NPD, ingen prestanda fastställd anges.

I den nya, fortfarande ociterade, versionen av standarden från 2018 är de elektriska egenskaperna indelade i tre underkategorier/kategorier. Sådär kan underkategorierna benämnas: Elektriska egenskaper – avledande, ledande respektive antistatisk.

Benämns även värmekonduktivitet eller värmemotstånd.

Användningen av symboler i form av piktogram är vanligt förekommande i prestandadeklarationerna för laminatgolv.

CE-märkning

CE-märkningen är mer än bara bokstäverna CE. I exemplet förklaras vilken information som ska finnas med i CE-märkningen. Huvudregeln är att CE-märkningen ska sitta på produkten. Om detta inte är möjligt kan CE-märkningen istället fästas på förpackningen.

CE-märkningen ska vara skild från annan märkning av produkten. CE-märkningen får alltså inte innehålla symboler eller uppgifter kopplade till annan märkning. Inte heller prestandadeklarationen får innehålla hänvisningar till annan märkning.

Användningen av symboler i form av piktogram är vanligt förekommande på CE-märkningarna för laminatgolv. Användningen av dem kan härledas från märkningsexempel i 2018 års version av standarden. Användning av dessa piktogram är tillåten. Utöver själva symbolen bör egenskapens namn skrivas ut.

Dessa introduceras i den senaste, ännu ej citerade standarden.

	
15	
Företaget AB, Bolagsvägen 1, 123 45 Staden	
Anmält organ: 0000	
Produkttyp Laminatgolv	
Prestandadeklarationens referensnummer: DoP001	
SS-EN 14041:2005	
Golv för inomhusbruk	
Väsentlig egenskap:	Angiven prestanda:
Reaktion vid brandpåverkan	brandklass (A1 till F)
Vattentäthet	pass/uppnår
Halt av pentaklorfenol	innehåller ej
Utsläpp av formaldehyd	klass (E1 eller E2)
Halkskydd	min-/ max-värde, DS
Elektriska egenskaper	min-/ max-värde
Värmeledningsförmåga	enl. EN 12524/EN 12667
Beständighet av reaktion vid brandpåverkan	Prestanda (utelämnas vid NPD)

Årtal då produkttypen CE-märktes första gången.

Det anmälda organets identifikationsnummer.

CE-märkningen ska innehålla information om byggproduktens prestanda avseende de väsentliga egenskaperna. Endast de egenskaper där ett värde eller klass deklarerats i prestandadeklarationen ska finnas med i CE-märkningen. De egenskaper som redovisas med NPD ska således inte finnas med.

Läs mer och hitta rätt i byggproduktförordningen och den harmoniserade standarden

Harmoniserad standard: SS-EN 14041:2005

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (byggproduktförordningen): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:088:0005:0043:SV:PDF>

Vad prestandadeklarationen och CE-märkningen ska innehålla anges i byggproduktförordningens artikel 6 och 9.2. Du kan även få vägledning från exemplen på prestandadeklarationer och CE-märkning som finns i det här informationsbladet.

Boverket ansvarar för att kontrollera byggprodukter på den svenska marknaden. På Boverkets webbplats kan du läsa mer om CE-märkning och prestandadeklarationer: www.boverket.se/ce